

Wyższa Szkoła Informatyki i Zarządzania z siedzibą w Rzeszowie
Kolegium Mediów i Komunikacji Społecznej

S t r e s z c z e n i e rozprawy doktorskiej

**Odpowiedzialność jako pojęcie kluczowe w oficjalnym nauczaniu
Kościoła katolickiego na temat edukacji medialnej**

Tomasz Bierzyński

Promotor
dr hab. Andrzej Adamski, prof. WSIiZ

Rzeszów 2021

Streszczenie

Wielu naukowców badało stosunek Kościoła katolickiego do mediów. Autor niniejszej rozprawy rozpatruje to zagadnienie pod kątem nauk społecznych, przede wszystkim nauk o mediach i komunikacji społecznej. Przedmiotem badań jest oficjalne nauczanie Kościoła katolickiego, które jest reprezentowane w oficjalnych dokumentach kościelnych w aspekcie edukacji medialnej. Głównym celem pracy jest udowodnienie, że odpowiedzialność jest cechą podstawową w oficjalnym nauczaniu Kościoła katolickiego na temat edukacji medialnej. Problemem głównym jest pytanie: Jakie stanowisko zajmuje Kościół katolicki wobec edukacji medialnej? Uszczegółowienie problemu głównego odnosi się do uwzględnienia i zbadania przemian w oficjalnym nauczaniu kościelnym wobec mediów ze szczególnym zwróceniem uwagi na aspekt edukacji medialnej oraz na rozeznanie pojęcia odpowiedzialności w odniesieniu do sfery medialnej.

Główną hipotezą jest twierdzenie, że w wyniku wieloletnich przemian doktryny medialnej Kościoła nastąpiła jej krystalizacja jako specyficzna postać doktryny odpowiedzialności społecznej, ze szczególnym akcentem na konieczność wielowymiarowo i szeroko rozumianej edukacji medialnej, zaś samo pojęcie odpowiedzialności jest kluczem do zrozumienia oficjalnego nauczania Kościoła katolickiego w dziedzinie edukacji medialnej. Źródłami niniejszej dysertacji są oficjalne dokumenty Kościoła katolickiego w aspekcie edukacji medialnej. Dokumenty te są przetłumaczone na język polski oraz ogólnodostępne w wersji elektronicznej.

Praca składa się ze wstępu, 6 rozdziałów i zakończenia. Uzupełnieniem jest wykaz tabel, wykaz wykresów oraz bibliografia. Pierwszy rozdział rozpoczyna rozpoznanie i zglębienie pojęć czym jest edukacja medialna i odpowiedzialność. Zadaniem rozdziału drugiego jest przedstawienie nauczania kościelnego na temat mediów. W rozdziale trzecim podjęto tematykę konieczności edukacji medialnej w oficjalnym nauczaniu kościelnym. Rozdział czwarty podejmuje wątek odpowiedzialności środowisk wychowawczych za edukację medialną. Przedostatni rozdział w kolejnych trzech paragrafach porusza tematykę odpowiedzialności Kościoła i państwa za edukację medialną. Rozdział szósty obejmuje rozważania na temat odpowiedzialności nadawców i odbiorców mediów za edukację medialną. Paradygmatem i zamierzeniem autora było przyjęcie takiej struktury dysertacji, która prezentuje rzeczywiste nastawienie Kościoła katolickiego do kwestii edukacji medialnej i odnalezienie pojęcia kluczowego by zrozumieć to nastawienie.

Responsibility as a key concept in official teaching of the Catholic Church on media education

Summary

Many scientists have studied the attitude of the Catholic Church to the media. The author of this dissertation examines this issue in social sciences, primarily media science and social communication. The subject of research is the official teaching of the Catholic Church, which is represented in official Church documents in the aspect of media education. The primary purpose of the work is to prove that responsibility is a fundamental feature in the official teaching of the Catholic Church on media education. The main problem is: What is the Catholic Church's position on media education? Specifying the main problem refers to taking into account and examining changes in the official Church teaching towards the media, emphasising the aspect of media education and recognising the concept of responsibility concerning the media sphere.

The main hypothesis is that as a result of many years of changes in the media doctrine of the Church, it crystallised as a specific form of the doctrine of social responsibility, with particular emphasis on the need for multidimensional and broadly understood media education and the very concept of responsibility is the key to understanding the official teaching of the Catholic Church in the field of media education. The sources of this dissertation are official documents of the Catholic Church in the aspect of media education. These documents are translated into Polish and generally available in electronic version.

The work consists of an introduction, six chapters and an ending. It is supplemented by a list of tables, a list of graphs and a bibliography. The first chapter begins with the recognition and exploration of the concepts of media education and responsibility. The purpose of chapter two is to present the Church's teaching on the media. The third chapter deals with the necessity of media education in official Church teaching. The fourth chapter deals with the issue of the responsibility of educational environments for media education. The penultimate chapter in the following three paragraphs deals with the subject of the Church's responsibility and the state for media education. Chapter six includes considerations on the responsibility of broadcasters and media recipients for media education. The paradigm and intention of the author were to adopt such a dissertation structure that presents the genuine attitude of the Catholic Church towards the issue of media education and to find the key concept to understand this attitude.